

[illegible]

A.S.Freidus,
c/o The New York Pub. Library,
476 Fifth Ave.
New York, U.S.A.

דער איד שער זע

[illegible]

VOLUME III No. 474

Toronto, Tuesday February 9, 1915

בה' שבת פ' משפטים תרנ"ה

דיוקטאן דער 9-טער פערטער 1915

PRICE: 1 CENT

שלעכטע אומשמענדען האבען
איהם געמיינען צו זעלבסטמארד

און אינעם פערלעכען פון זיין טאטע'ס
 און וועלכע דעם האט געלאזטן פאר זיין
 זיין און האט עס געטראגן אין און שפעט
 צו פערזענען, און אנדער אויסגע האט
 דעם עס געהאט ווי צו געקומען דעם געלד.
 געווען איז דאס אים שבת פראגמאט, טראג
 גענוג דעם רינג איז און שפעט, האט ער
 ווי איר'ן ווען דעם נאכאמט צו דעם דעם
 רינג פערזענען. דעם האט ווי וועגען דעם
 אויז שפארט גענומען צום הארצען דאס
 ווי און געקומען אונטער און צו געזאגט
 דעם פאמיליא.
 איינגעזענדיג און הויז איז דעם אורכ
 טעג און שפעט וועגענדיג דעם דעם ווי
 פיסקען דעם ווייניג, מיטעם פראגע
 אבער פערזענליכט און עפעס און עפעס
 ים און ארונדנע מיט איראם פאן, זי האט
 רעבערע גלייך געזאגט נאכגעטאן איז פער
 לער, וועגענדיג, האט זי דעם גענומען
 פערזענליכען, אירא זי דעם גלייך געווען
 דעם פערזענליכען און זי האט געזאגט א גע
 וואלד.
 געזען איז געווען אגעגעבען און אויפגע
 גענוג דעם טיילן פון שפעטע האט מען דעם
 זונען מיר פראגענען לעבעדיג אויף דעם
 דעם, דעם האט נאך געלעבט אבער ער האט
 און מיט איראם און דעם געלד, נים
 פאמיליא.
 מיט האט גלייך געזענען דאספאר
 ווי וועלכע האט איראם געזענען צוגע
 מען און האטפאמיליא, אבער ווען דעם אים
 כולאם, און גענומען צו פירערען איראם
 און האטפאמיליא און דעם געווען מיטעם
 דעם גענומען וועלכע האטפאמיליא אונטער
 ווכט די מיט האטען געזענען און שפעט א
 פראגע באשטע ארונדנען פון וועלכע
 האטפאמיליא גענומען.
 דעם האט זי איבערגעזאגט קיינע דעם
 קלערנען אאר ווי מאהם.
 געבעטען איז דעם פירא און געווען דעם
 ליה, דעם איז גענומען געווענען פון וויין
 118 באהווייט טיילען.

ווייל אז בלויז איינער וואָ
געמייס ווערען

ויוו בעוואסס זיינען די צוויי פאלי-
טישען זאקסן און סאקסאנס פוקמיש
הערמייטלט געווארען; צו שטודירט
פארשערבן און דעם נרדן.
דער צווייטער אורטשטאט איז אויסגע-
בעט געווארען אויף זיי האבען זיי וך
באדע גענוען.
דער צווייטער מינוט האבען זיי
לעבן אין איין שטעלן אז זיי זיינען
ווארען אן-הייסען ביט מן וואס
געבט אים זיין זאקסן פאסעספאר-
אדער דעם גלח אים בעקט איהם אן
דעם ער דעמאנט און ווארען
אלע צוויי מיטשען טעקאנען ווערען
שערבערעטען, איז דער צווייט ווען
איינע פון שטער שווינד אריבער מי-
טן וואו אלע זאקסן פאסעס. צענאנען.
לילה.

יאהר פאר איינשטעכען
וולקעלעך די אויגען.
ערגארע עפבווארן.
ניסונגען, וועלכע ווייזט דא אָנגע
פון האַלאַנדער, דויטשלאַנד, שטערען
פראַנצויזישער עטאָנאָמעטען עטקער
שטראָםס פּענעטראַרען מיט ווייז אַהער
איינשטעכען די אויגען אין קיינער
קלעסא אָפּווערע.
פּאָרעט
ד.ר. פּרייט שרייבט

**פאר'ן "אידישען
זימערנאך"**

אסאגלעכעמיטוועג, וועט פארקומען
היינט 8 איינצער אין אבער אין 194
קען ער ערשט
נישט נעכטערס וועלען אריינברענגן
סען ווערן און אלעס וועלען נעכטערס ווען
רען גוטסטענער.
אלע שניידער דארפן קומען צו רעדען
מיטן
וואליסיס וועט ארדערען דעם
מיטן
אויבער פיה מיטן קאפס פון אלמאדא
סעזע ווערט ערברענגט יעדען טאג, דאס
איז דעם נעכטערס בעיקר און דעם נעכטערס
פערשטעם דעם ווערט דערשן.

בערלין דער צעהלע ווענען א גרויסער שלאכט
וואס ווערט פארבערייטעט אין מזרח פרייסען

**עסטרייך און רוסלאנד קליימען ביידע אז זיי האבען
געזעעגט ביי די קארפאטען
סערבישע שיפען באמבארדירען באסוס**

די גענעם דורשור פון די אסייעט
ט געבעטן פערזאנלעכע א שטימעל סעק
צו אים א שטאנד אריינגעברענגט א
דארטנעם ביי גענעם מ'האט א שטימעל,
אלעגענעריג איהר צוזאמען מיט איהר
צו מיט געלייגט אן א טאקסימאדאיע צו
אן א טאקסימאדאיע פערברענגען.

די דורשור האט אויך אריינגעברענגט
צו שטימעלעך א ביל-ווענעלע שטודירט אן
ענע צו דעם ערשטעם קלאסע פאר א האב
ראטע פאר וועלכע ער שטעמט אויב

ווי עס ווירט אויס, איז דער דעסטע
מיו דעפארטמענט געוועזן פארבעסער
סעק פאר דעם, און גלייך וויעל ארויסגע
שטעט געוועזן פילע דעסטעס ווי
צו ארעסטירען.

די דעסטעס האבען זיי לאנג נישט
געקראפט ארויסצוגעבן. זיי האבען אים נישט
אראפגען ביי זיין אויסגאנג פארטאם סקריט
ווען ער האט געוואלט אריינשטייען אין
א שטעסל קעגן, און איהם ארעסטירט.
אנדערע דעסטעס האבען דערווייל
ארעסטירט זיין פרוי.

יו קלאנז וועגן דער קאנספיראציע
 שטעטעט אין דעם, וואס די נעליס האָ
 געמאכט אריינגעפירט אריינס פארן
 ארויסגעבערן ווייטגען אריינס
 אים, ווי אויף פאר אפמערקן האנדעל
 פאר א פירנדל לאנד.
 אוי שטעט ווי די בעשולדיגטע וועגן
 ארויסגעבען געווארען זיינען ארויס
 געקע ווערען וואראנטס צו ארעסט
 צו זיי.

רױסע פערלױסטען אײַן
ענגלאַנדס ארמײַ

דאן פערבארט 8.
אינ'ס האוז אקאזאנס האט היינט
מיטע אסקוויטס ערקלעהרט, אז פאר
רשעט וועט מאנאטן פון דער מלחמה
שוין ענגלאנדס ארמייפערלוסט בעד
פער 104 טויזנט מענטשן.
דער טאג פערלעהרטן פון פרעמיער
אויפגעווערטע אפעלן, וויל מינער
אזוי גיט טרייטס, וואס ענגלאנדס פער
טאג מענטשן וואס שוין וויל מינער.

די ענגלישע רעגירונג האט ארויס-
געלאזט א פארקלעהרונג, אז דער אפטיאן
פון דער ליוואניא, אז מינאבאל גיט
פערצווארעטן געווארען פון דער רעגירונג
אויפגעווערטע גיט נעקומען גיט נעקומען
אויפגעווערטע גיט נעקומען פלאג.

ויליאנער ווערם דערשאסען
פון זיין דיענסט

יעהריגע מיידעל דערשיסט איזער בעל הבית. — איז געוועזן דער הויפט
פון דער מעסיה'ערים פירמא. — סענאציאנעלע ענטדעקינגען ער
ווארטעט פון דיעזער מאדל געשיכטע

[illegible][illegible]

פערטאראד עברואר 8.
ע קרעספאנענט פון
"מאזא" וועלכע האט בייענזאגטן די
לאגט ביז מוין, שטייביש די 7 שטונדן
ענשלאכט וואס דארט איז פארגעטווען
לויט זיין מיינונג איז קיין שלאכט
דא און פארלעט נישט אנגענוייען
ווערן מיט מעגליכע צוויי וואגן וואס
די רייזשען האבען פארשטרייט אין 5
דער ריזשען, און זיי האבען זיך געוואלט
ברייכען מיט שטורם.
די באקאנטע און דן אומצויער
ווערן אבער פערזענליכע דא פארשטייט
עס וועט זיין א גאנצער ערשטער טאג

רעזולוציעס וועלכע זייערע אידן און איד און וועלכע שבת נישט שרייבען. דער אָנטישער האט איהם אָנגעזעהן, דער האט איהם אָבער ערקלערט אז ס'איז טאָז וועט ער דארפֿן קומען זיך אונטער שרייבען.

כר. קאָטץ איז נעכטען נעקומען און האָט זיך אונטערשריבען.

דער רעזולוציעס וועלכע האָט איהם גענומען פאר זיין רעזולוציעס האָט אַרשינען גלויבען.

דער ערשטער
דאס פערטער 8
דא זיינען דערהאלפטען געווארען מער
מען, אז וואלאנטען זענען איבער מער
זענען ארמיי און פארגעקומען צוליב א
קעס.
די רוסען האבען עקסטרעם אנגענוי
פון דערשטען זייערע און אקאדעמיע
זאכעס עס איז, אז די דייטשען זאלען

פֿעקטערע, בינאמא אָבער און דער
 פֿאָם פֿאַרשט צוריק געווען און דער
 געזעצטער האָט אָבער פֿון דעם גיט נישט
 נאָכ, און אָנזעכטער ווייט אַמאָסטעס,
 אָנגעקריגט און אַר רוסען האָבען דאָר
 גענוג אַפֿאַראַדען.
 ווי דער פֿערטאָראַדער אָקטעפֿאַרנענט
 דער "אָפֿט" שווייבן, האָבען ערעט
 רומיש אַפֿאַראַדען אַלעמען שילדע
 עסטרייך בעפֿאַלע רומעניען
 אַפֿאַרע פֿערטאָראַד.

מכאן לאנש נישט צו קיינע בייסקען קויד
און אונטער זיי קענען זיך בעשייען
אראדראטן. די שווארץ אלזיין קענען זיך
זענען אויך ערדער.
8 עטורבארע

מורה פרייסען, וועלכע האט שוין צו
ווען ווי פאן היינריכענדיג האט בעד
צו די רוסען געשטען וועלכע וואס
ווערן די סעצע פון א צווייטער
שטאט.

אין בערלין איז קיין ניוועס נישט פער-
סליכטס געווארן פאר די ערשטע עט-
לע ווייטע ווערען פארבערייטעטע
סעטאטענישע פלענע.

אונזערעלע בעריכטס מערענע
אין קיין מורה פרייסען זיינען נישט
געווארען דריי פארשפאטן (1200 מין
פארשפאטן) און וועלכעס אליין איז
נאכדערן קאך ענטיכסבערג, און אין
אין א דארטען צו רעווארטען א וויי-
טאמא.

ווי א היגע צייטונג מערענע, זיינען
עססרייכעס טרוענען געפאלען אויף די
רומענישע רעגערש פארשפאטען טורק-
טענישע, און האבען געשאסען אויף זיי
עלעגנדיג דורכגען רומענישע שטרי-
טארע.

אין היגענעס פארשפאטען האבען אויס-
געזעהן רומענען און נאך א דריי שטענדיגע
שלאכט זיינען די עססרייכעס פערטריבען
געווארען.

ווען די עססרייכע וואלט געלעבט
צו שטענדיגען דיעזען פונקט האלטען זיי
אין נאנצען אכטענישטען שטענדיגען
רומענישען.

פארמאסט האט זיין א פיינער שניט

מערבאר 8. עסטרייך אונגארישע פרעם ביורא
פערזענליכט פאלגענדעס ווענען
שלאכט ביי די קארפאטען.
די שלאכט ביי די קארפאטען דורכגאנג
דיק געבויגט נייכטיג פאר אונז, און
יושען האבען איבערגעלאזען פיעלע
טע און פערזאנדענעס אויף'ן שלאכט

הקטן. פילע אידענען מיט מערביי-
דען דאן דא שפיטע, האבען געוואלט
שטורעמדיגע דעם גענען איהם, און אויס
געווערן אויך וויפיל קאמפאניאן עס
הערשט אין דיעזען דעפארטמענט.
נאכדעם ווי נאכעם אין איידעוועלס
געווערן, האט דעם פאקט אויך אנגע-
כענט דעם פארשלאן און געווארן מער
כרייז, און דעם דעפארטמענט דא אונטער
וועלע דעם פייער דעפארטמענט.
ווישען אנדערעס וואס דעם פאקט
האט געשלאסען, געפינט זיך אויך דעם
פונקט וועלען ביינען א פיווע קאר לייז אויף
דעם פונקט וועלען ביינען א פיווע קאר לייז אויף

די גרויסע שטימו, וואס קומט יעצט פאר אויף די שלאכטעלדער אין פוילען, און וועלכע ווערט ביזנעסוואגט פון צאר און מיטער אין יעצט אין פוילען גאנצ, און אויב די רוסישע בעריכטען וואָלען נישט וויין קיין איבערטריבענע, ווי זיי ווילען עס גאנץ גאט, האט יעצט דעם צאטס ארמיי די אויבערהאנד.

די בעריכטען וועלכע קומען פון פערט גאנצער האלטען אין איין דערעכטענע ווע' ען נעחמט אין מוח פרויען, צפון און דרום פוילען, ווי אויף אין גאנציען און די רומאניע.

אזוי ווערט געמלערט, אז די עסטי
רייכעס ארומי ביי די קארפאטען איז בער
זינען און די דונקלן ריינגען יעצט ווערדען
אריין אין אונגארן.
דער רובישער קריגעס מיניסטער מוכאָב
יאָנאָ איז שוין אזוי געניטשטער פאר די
דעוולאפמענט, אז ער איז זיכער, אז דאס
לאנד וועט דאָס מאָדל אָפּהאלטען און ענט-
שענענעם זינען.
אפטייטשט איז אויף דער רובישער
אפטייטשער געברייט, וועלכע מלערט, אז

און די לעצטע 2 טעג, וויינען ביי די מאר
פאסטן ערנאמטן ענווארען 5 טווענד נג'
פאנענען, און די קסמיריכישע ארמיי האט
זיך געטון צוריקציהען פון די לופאקאוו
און בעסקא-דורכגענעט.
צו מערב פון ווארשא, מעלדעט ער
ווייטער, האלטען די רוסען אלע פאזיציעס
וואס זיי האבען ערנאמטן ביי קאמיאן,
און יעדער פערזאן פון די דייטשען דארף

טען, איבערצוגען די בוסאר, איז צוריק
 געשטיסן געווארן.
 אין צפון פוילען קומט יעצט דאס
 שאטטט פאר ארום ריפן, וואו די רוסען
 האבן געמאכט עטליכע ערפאלגרייכע
 נאכאטאקעס.
 אין מזרח פרויסען, צום צפון פון נאכ-
 בינגע זיינען פערטונגען געווארען יעצט
 דערפער, וואו די דייטשען האבען זיך גע-
 האט געפערט. די דייטשען בעפעס-
 זענען געווארען געפערט.

מינען זיך יעצט אין מורה פרייסען, און
צו שטערען די רויסען צו געהן אויף קע-
ניגסבערג.
עד כאן אן ערשטער בעריכט.
א צווייטער אפיציעלער בעריכט מעל-
ט

דעם פאָלגענדיקע :

בײַם רעכטען ברעג פון דער װײסער
זײַנע צװעקענען צוזאַמענשטױסען נײַס
טײַטע פאר אונז, ארױס דעם דאָרף נאָדראַש
האַבען קאָזאַקען אַין אַן אַטאַקע פערטומען
20 אױטאָו, און אַ מיט די באַיאַגעטען האָ-
בען מיר פערטורבען די דײַטשען פון די
דערפער פאַרלעטענע און פאַרנױטטאָר,
וואו מיר האָבען פערטומען פיעל אַמאָניג
יאה, וועטער און דראָט.

אן ערפאלגרייכע אַטאַקע, האָבען
מיר אױך דורכגעפירט אױף די וועגען
צװישען סיערפעט און רײפן.

אונזער אַרטיסטעיע האָט ערפאלגרייך
באַמכאָרירט אַ װײסען אַכטאָווינקל, וועל
כע אַז עטאַנענע פון באַלמאָוו מײַן זע.

מאירי.
כ"י די קארפאטען, וואו די שפאכט
נעמט נאך אן. האבען מיר פון דרום בער-
פעסטניגע פאזיציעס פערטריבען דעם
שווא, נאכיאגענדיג זיי ערלויבע ווארסא, און
אין דעם האבען פערטריבען צוויי מאנאטען,
5 מאייריביסען, געפאנגען א מאמענ-
דאנט, 47 אפיצירען און 2,516 סאלדא-
טען.

ארום דעם אוואשא וורכאנא, האבען
מיר גענומען פרענשמעס, 3 מאטין ביז
סען און פילע געפאנגענע.
אויסער די ארמיי אוי דער רויסישער
פלאס אויף שווארצען ים אויך געוועזען
טועטיג.
אונזערע טארפירע צושטעלונגס-שיפען
האבען באמבארדירט קאפאס.
דעם טערמישער קרויצער 'ברעסלאו'
וועלכער האט אויסגעשטעלט ביי 20 מאל
אויף באסא, אבער און שים רעוולטא
סען, איז געשריבען געווארען מן די פע-
סאנס הארמאנס.